

Mehanizam za koordinaciju ekspertiza je dio programa „Horizontal Facility“ za Zapadni Balkan i Tursku 2019 - 2022 (u daljem tekstu „Horizontal Facility II“).

Predstavlja drugu fazu inicijative za saradnju koju su pokrenule Evropska unija i Savjet Evrope koja ima za cilj pružanje podrške Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu*, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Srbiji i Turskoj u usklađivanju sa standardima Savjeta Evrope i pravnom tekovinom Evropske unije u okviru procesa proširenja, gdje je to relevantno.

Mehanizam za koordinaciju ekspertiza nadovezuje se na rezultate prve faze programa, koja je trajala od 2016. do 2019. godine, a u drugoj fazi program obuhvata i šire tematske oblasti: sprovođenje pravde; borbu protiv ekonomskog kriminala; borbu protiv diskriminacije i zaštitu prava ugroženih grupa (uključujući LGBTI, manjine i Rome) i slobodu izražavanja i slobodu medija.

„Horizontal Facility II“ pruža korisnicima podršku kroz pristup koji uključuje dvije komplementarne komponente:

- ▶ tehničku saradnju prilagođenu potrebama korisnice programa radi postizanja bolje usklađenosti sa evropskim standardima, i
- ▶ pružanje ad hoc ekspertске pomoći na zahtjev korisnica programa iz oblasti zakonodavstva i javnih politika kroz Mehanizam za koordinaciju ekspertiza (ECM).

* Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa, i u skladu je sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

ŠTA JE MEHANIZAM ZA KOORDINACIJU EKSPERTIZA?

Mehanizam za koordinaciju ekspertiza (ECM) je instrument Savjeta Evrope za pružanje ekspertске pomoći u oblasti zakonodavstva i javnih politika kao odgovor na konkretne zahtjeve. Ovaj instrument je dio programa saradnje između Evropske unije i Savjeta Evrope pod nazivom „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku“ (u daljem tekstu: Horizontal Facility II).

KOJE OBLASTI SU OBUHVACENE MEHANIZMOM ZA KOORDINACIJU EKSPERTIZA?

U geografskom smislu, Mehanizam za koordinaciju ekspertiza obuhvata Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Kosovo, Crnu Goru, Sjevernu Makedoniju, Srbiju i Tursku.

Djelokrug rada ovog mehanizma uključuje stručne savjete o pitanjima koja se odnose na propise i javne politike, uključujući i ocjenu usklađenosti propisa i/ili strateških dokumenata sa standardima Savjeta Evrope, u sljedećim oblastima:

- ▶ sprovođenje pravde;
- ▶ borba protiv ekonomskog kriminala;
- ▶ borba protiv diskriminacije i zaštita prava ugroženih grupa;
- ▶ sloboda izražavanja i medija;
- ▶ ustavna pitanja koja spadaju u nadležnost Evropske komisije za demokratiju putem prava (poznatija kao Venecijanska komisija).

KO MOŽE DA PODNESE ZAHTJEV ZA DOBIJANJE EKSPERTSKOG MIŠLJENJA U SKLOPU MEHANIZMA ZA KOORDINACIJU EKSPERTIZA?

Zahtjev za ekspertsko mišljenje u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza mogu da podnesu ministri (i drugi članovi vlade) ili predsjednik skupštine korisnice programa.

Osim toga, kada je riječ o pitanjima koja su iz oblasti nadležnosti Venecijanske komisije, zahtjeve za pružanje pomoći u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza, mogu da podnesu i Evropska unija i organi Savjeta Evrope (tj. generalni sekretar, Komitet ministara, Parlamentarna skupština i Kongres lokalnih i regionalnih vlasti). Pored toga, zahtjeve za davanje *amicus curiae* mišljenja Venecijanske komisije, takođe mogu da podnesu i ustavni sudovi korisnica programa.

KAKO SE FORMULIŠE I PODNOSI ZAHTJEV?

Zahtjevi se mogu podnijeti u pisanoj formi pismom ili faksom generalnoj sekretarki Savjeta Evrope, Mariji Pejčinović Burić. Zahtjevi koji se odnose na ekspertsku pomoć Venecijanske komisije mogu se uputiti direktno predsjedniku Venecijanske komisije, Đaniju Bukikiju.

Poželjno je da zahtjevi sadrže što je moguće više detalja, uključujući naziv i vrstu zakonskog propisa ili strateško-političkog dokumenta za koji se traži ekspertska pomoć, razloge zbog kojih se traži ekspertiza ili zbog kojih se mijenja zakonski propis ili javna politika, kao i predviđeni vremenski okvir za donošenje novog zakonskog propisa ili strateško-političkog dokumenta (odnosno za izmjene i dopune postojećeg), po dobijanju tražene ekspertize.

Nakon prijema, zahtjeve će obraditi nadležna tijela Savjeta Evrope. Iako Savjet Evrope nastoji da što prije pruži traženu ekspertsku pomoć, precizni vremenski okvir utvrđuje se u dogovoru sa organima koji podnesu zahtjev.

KOJI SU KRITERIJUMI ZA ODOBRAVANJE ZAHTJEVA?

Zahtjev u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza mora da ispuni svaki od sljedećih kriterijuma:

- ▶ zahtjev mora da podnese član vlade ili predsjednik skupštine ili, ako se odnosi na mišljenje *amicus curiae*, ustavni sud Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije ili Turske (odnosno, ukoliko bi se zahtjev odnosio na ekspertizu Venecijanske komisije, mogu da ga podnesu i Evropska unija ili generalni sekretar Savjeta Evrope, Komitet ministara, Parlamentarna skupština i Kongres lokalnih i regionalnih vlasti);
- ▶ zahtjev mora da bude iz oblasti ekspertize Savjeta Evrope;
- ▶ zahtjev se mora odnositi na jednu od sljedećih tematskih oblasti: sprovođenje pravde; borba protiv ekonomskog kriminala; borba protiv diskriminacije i zaštita prava ugroženih grupa; sloboda izražavanja i medija; ustavna pitanja iz oblasti nadležnosti Venecijanske komisije;
- ▶ zahtjev ne može biti podnesen u sklopu jednog od tekućih projekata „Horizontal Facility II“ koji se sprovodi u okviru komponente tehničke saradnje.

KOME TREBA UPUTITI ZAHTJEV?

Zahtjevi u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza mogu se poslati pismom ili faksom generalnoj sekretarki Savjeta Evrope:

- ▶ Marija Pejčinović Burić
Generalna sekretarka Savjeta Evrope
Savjet Evrope F-67075 Strazbur Cedex- Francuska – Faks: + 33 3 88 41 27 99
Website: www.coe.int/en/web/secretary-general/private-office

Zahtjevi u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza koji podrazumijevaju ekspertizu Venecijanske komisije mogu se poslati pismom, elektronskom poštom ili faksom i predsjedniku Venecijanske komisije:

- ▶ Gianni Buquicchio
Predsjednik Venecijanske komisije
Savje Evrope 67075 Strazbur Cedex, Francuska – Faks: +33 3 88 41 37 38
e-mail: venice@coe.int

Primjeri podrške pružene u okviru Mehanizma za koordinaciju ekspertiza (2016- 2019)

- ▶ Ustavni sud Albanije zatražio je **amicus curiae mišljenje o Zakonu o postupanju sa imovinom i finalizaciji procesa nadoknade imovine**. Venecijanska komisija je usvojila mišljenje na sjednici održanoj 14. i 15. oktobra 2016. godine i time otvorila put za donošenje i primjenu ovog ključnog propisa.
- ▶ U Bosni i Hercegovini, Savjet Evrope je u aprilu 2018. godine pružio pravnu ekspertizu za **Zakon o pravima žrtava torture**, na zahtjev Ministarstva ljudskih prava i izbjeglica.
- ▶ U Crnoj Gori, dato je mišljenje na odredbe Nacrta **zakona o strancima** koje su se odnosile na ljudska prava. Taj zakon, koji je donijet u februaru 2018. godine, obezbijedio je da se uspostavi bolja ravnoteža između odredaba o bezbjednosti i odredaba kojima se štite ljudska prava migranata, u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava.
- ▶ Ministarstvo rada i socijalne politike Sjeverne Makedonije zatražilo je podršku za izradu **Zakona o sprečavanju i zaštiti od diskriminacije**. Nakon mišljenja Venecijanske komisije koje je usvojeno na plenarnoj sjednici održanoj 16. i 17. marta 2018. godine (CDL-AD(2018)001), Zakon je donijet u martu 2019. godine i značajno je da je uveo rodni identitet kao osnov za diskriminaciju.
- ▶ Podrška je pružena i u Srbiji za unapređenje nacrta amandmana na **ustavne odredbe o pravosuđu**. Venecijanska komisija usvojila je u junu 2018. godine mišljenje (CDL-AD(2018)011) koje je otvorilo brojna pitanja koja treba riješiti. Na svojoj plenarnoj sjednici održanoj u oktobru 2018. godine, Venecijanska komisija je utvrdila da je Vlada Srbije u revidiranom nacrtu Ustava slijedila njene preporuke.

VIŠE INFORMACIJA

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>
f [jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)
@CoE_EU_HF

KONTAKT

Tim za koordinaciju programa „Horizontal Facility“
Kancelarija Generalnog direktorata za programe
Savjet Evrope
Avenue de l'Europe F-67075 Strasbourg Cedex, France
E-mail: Horizontal.Facility@coe.int

“Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022” je zajednička inicijativa Evropske unije i Savjeta Evrope koja će korisnicima programa pružiti podršku pri ispunjavanju reformskih agendi na polju ljudskih prava, vladavine prava i demokratije i pomoći im pri usklađivanju sa evropskim standardima i pravnim tekovinama Evropske unije u okviru procesa proširenja, gdje je to relevantno. Ovaj trogodišnji program obuhvata projekte u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Srbiji, Turskoj, kao i na Kosovu*, a Savjet Evrope ga implementira od maja 2019. godine.

* Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa, i u skladu je sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova

CNR

PREMS 176919 – Photos: Shutterstock

HORIZONTAL FACILITY ZA ZAPADNI BALKAN I TURSKU 2019-2022

MEHANIZAM ZA KOORDINACIJU EKSPERTIZA – OPŠTI PREGLED

Savjet Evrope je vodeća organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Obuhvata 46 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Savjeta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum koji ima za cilj da zaštiti prava čovjeka, demokratiju i pravnu državu. Evropski sud za ljudska prava kontrolise implementaciju Konvencije u državama članicama.

www.coe.int

Zemlje članice Evropske unije odlučile su da udruže svoja znanja, resurse i sudbine. Zajedno su izgradile zonu stabilnosti, demokratije i održivog razvoja, zadržavajući kulturnu raznolikost, toleranciju i individualne slobode. Evropska unija poklanja posebnu pažnju razmjeni postignuća i vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

www.europa.eu

Sprovedenje pravde
Borba protiv ekonomskog kriminala
Borba protiv diskriminacije i zaštitu prava ranjivih grupa
Sloboda izražavanja i sloboda medija
Mehanizam za koordinaciju ekspertiza

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>

Finansirano
od strane Evropske unije i
Savjeta Evrope

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implementirano
od strane Savjeta Evrope

Finansirano
od strane Evropske unije i
Savjeta Evrope

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implementirano
od strane Savjeta Evrope